

P. Johansen

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 27	Utkommer hver måned	Desember 1932	Utgiver og redaktor: Sogneprest Slaattelid Davik	3. årg.
--------	---------------------	---------------	--	---------

Bønn.

Allmektige Gud, vi takker dig, fordi du har tatt dig av oss i vår nød og latt din enbårne sønn bli menneske for vår skyld. Vi ber dig, opplys i nåde våre hjerter, så vi rett griper denne trøst, holder fast ved den i all nød og fristelse, priser dig for den med alle engler, har ved den fred og glede i våre hjerter og i denne glede overvinner all sorg og angst i denne verden. Amen.

Ungdoms lengsel.

Du som hav og himmel bærer,
du som over alt regjerer,
ta mig ved din sterke hånd.
Led min lengsel, bøi min vilje,
lys og ren som dalens lilje
la mig blive ved din ånd!

Alt som dypt i brystet brenner,
all min unge trang du kjenner,
hver en glede, hvert et savn.
Livets gave har du givet,
lær mig da å leve livet
rikt og fagert i ditt navn.

Sann kristendom.

Ikke navnet, men et kristelig liv viser at en er en sann kristen, og den som vil være en rett kristen skal beflitte sig på, at man kan få se Kristus selv i ham på hans kjærlighet, ydmykhet og vennlighet. Ti den som Kristus ikke lever i, kan ikke være en kristen. Dette liv utgår fra hjertet og ånden, liksom frukten kommer av treets saft og kraft. For Kristi ånd må råde over vårt liv og gjøre det likedannet med Kristus. Derfor

har Herren befalet oss å be om den Helligånd og lovet oss å gi Ham til oss. Av denne kraftige og levende Guds ånd må alt godt i den kristnes liv blomstre frem.

Vår renhet, hellighet og rettferdighet er Kristi renhet, Kristi hellighet, Kristi rettferdighet, ja den er Kristus selv. Vår hellighet er egentlig Kristus selv. Og denne mottagne, uførtjente, av nåde givne rettferdighet skal så fornye legeme og sjel og ånd og bevirke et hellig levnet. Liksom et ungt tre vokser og blir større, således må vi vokse og tilta i Kristus. Men så meget vokser et menneske i Kristus, som han tiltar i troen og i det gode og i et kristelig levnet og daglig forbedrer sig. En kristen må daglig fornyes. Han må hver dag sette sig fore å leve som en virkelig kristen, og han må hver dag be om at han ikke må være en falsk kristen. Er der ikke et sådant hellig forsett, så er der heller ikke nogen fremgang og vekst i Kristus og da er heller ikke Kristi ånd tilstede. Ti forsettet om å gjøre det gode kommer fra den Helligånd og er en del av Guds nåde. Så ofte vi merker at vi kalles og lokkes til å gjøre noget godt, så må vi straks gjøre det.

Tenk på hvor kort ditt liv er og hvor mange anledninger til å gjøre godt du har forsømt, og når du skal til å dø har du kanskje nettop begynt å leve rett og gjøre godt.

Liksom et menneske ønsker å dø, således må det og leve. Du ønsker jo ikke å dø som en ugudelig; vel, så må du heller ikke leve i likegyldighet for Gud. Vil du dø som en kristen, så må du leve som en kristen.

Efter Johan Arnd's »Sanne kristendom«.

Den kristne tro.

4. Guds åpenbaring.

Vi husker at å tro på Gud, det er å være sikker på, at det som Gud sier er sant. Troen har å gjøre med det som Gud har talt. Denne Guds tale til oss mennesker kaller vi Guds åpenbaring. Han har åpenbaret sig for oss, d. v. s. fortalt oss og gjort kjent for oss, hvad vi skal tro om Gud og om mennesket. Vi kan ikke selv finne ut hvordan Gud er. Han er for stor for oss og bor i et lys hvortil ingen kan komme (1 Tim. 6, 16). Bare Gud kan gi oss sannheten om Gud. Han selv må åpenbare sig, lære oss hvad vi skal tro.

Denne åpenbaring inndeler vi i to: først den almindelige åpenbaring for alle mennesker, og så den særlige åpenbaring for jøder og kristne.

Gud åpenbarer sig først ved skapningen, alt det som Han har skapt. Når vi ser på alt det som er til i dets storhet og skjønnet, så er det klart, at der må være en ophavsmann til det alt sammen. Der må være en makt, en vilje, en tanke, bakom dette veldige ytre. Så er da menneskene til alle tider kommet til troen på guddommelige makter, og i mange tilfelle til troen på en øverste Gud, uendelig stor og veldig. Således har da Gud ved sitt skaperverk lært oss, at Han er den allmektige. Rom. 1, 20.

Dernæst åpenbarer Gud sig ved menneskets samvittighet. Det er denne stemme i vårt indre som sier hvad der er rett og urett, godt og ondt, hvad vi skal gjøre og ikke gjøre. Dette er Guds røst; det er Han som taler. Dermed lærer Han oss, at Han elsker det gode og hater det onde. Han er den rettfærdige som lønner og straffer.

Ved skapningen og samvittigheten åpenbarer således Gud sig for alle mennesker. Dette er den almindelige åpenbaring. Den er grunnlaget for alt det som er godt og sant i hedensk religion og filosofi. Men på grunn av synden er sannheten her opplandet med menneskelig villfarelse og løgn. Der trenges en særlig åpenbaring fra Guds side for at menneskene virkelig skal nå frem til den fulle og rene sannhet.

Så har da Gud for det tredje åpenbaret

sig ved profetene i Israel. Blandt alle folk på jorden utvalgte Han ett som Han på en sers måte vilde åpenbare sig for. Og til dette folk sendte Han menn som Han selv talte ved, som var drevne av Guds ånd. Hebr. 1, 1; 2. Pet. 1, 21. Det var profetene, fra Moses til døperen Johannes. Ved disse talte Gud selv til jødene, åpenbarte sig for dem, lærte dem hvad de skulde tro. Og alt dette som en gradvis forberedelse for den endelige og fullkomne åpenbaring, som skulde skje i tidens fylde, den tid som Gud selv hadde fastsatt.

Da var det, at Gud for det fjerde åpenbaret sig ved Jesus Kristus. Gud selv kom til oss i sin enbårne Sønn, som er sann Gud fra evighet. Han er den fullkomne åpenbaring, som alt det andre viste frem til. Ved Hans ord og gjerninger, død og opstandelse er det Gud som taler til oss og lærer oss hvad vi skal tro, så langt som det i det hele er mulig for mennesker å motta de evige sannheter. Denne åpenbaring er det så som apostlene og deres disipler vitner om og forklarer nærmere for oss.

Således har da Gud selv fortalt oss hvad vi skal tro. Først ved skapningen og samvittigheten, så ved profetene og endelig ved Jesus Kristus. Dette er Guds åpenbaring.

Ord av Bjørnson.

Vi bringer her nogen citater fra Bjørnsons verker i hans kristne tid, da han ennu »stod på barnetroens bund« som han selv sier i et dikt. Først tar vi de berømte ord om kirken i »Synnøve Solbakken«:

»Kirken står i bondens tanke på et høit sted og for sig selv, fredlyst, med gravens høitid omkring, messens livlighet inne. Den er det eneste hus i dalen, hvorpå han har anvendt prakt, og dens spir rekker derfor også litt lenger enn de synes å rekke. Dens klokker hilser langveis hans gang dit den rene søndagsmorgen, og han løfter alltid på huen til dem som han vilde si dem et »Takk for sist!« Der er et forbund mellem ham og dem, som ingen kjenner..... Her i de stille fjelldaler har ennu kirken sin særskilte tale til enhver alder, sitt eget syn for ethvert øie; meget kan ha bygget imellem, men aldri noget over. Den står voksen og ferdig for konfirmanten; med oprakt finger, halvt fruede, halvt vinkende for ynglingen som har gjort sitt valg; bredskuldret og sterk over mannens sorg; rummelig og mild over oldingen som er trett..... Man kan ikke tegne norske

bønder, fordervede eller ufordervede, uten et eller annet sted å støte sammen med kirken.

Fra fedrelandssangen: »Der ligger et land«:

»Hun (fedrelandet) tok oss ved hånden og følge hun gav
bort derfra til kirken, så stille og lav,
hvor fedrene ydmykt har bøiet kne
og mildelig hun sagde: Gjør I som de!«

I minnediktet over P. A. Munch:

Men til oss som vilde klage
vendte Han (Herren) sig om og sagde:
»Når jeg kaller, hvem tør sige
at den kalte ei var ferdig?«
Den som dør, han her var ferdig. — —
Se, det tror vi midt i smerten,
tror, at Han som giver uro
også vet når ro skal falle.«

Under den dansk-tyske krig skrev han disse ord som høver så godt for enhver kristen i vanskelige tider:

»Der er ikke annet å gjøre nu
enn å holde ud,
stå vakt i mørket, men uten gru,
med tro på Gud.«

I de vidunderlig skjønne og stille ord i fedrelandssangen ser han tilbake på vårt folks historie:

Norske mann i hus og hytte,
takk din store Gud.
Landet vilde Han beskytte,
skjønt det mørkt så ut.
Alt hvad fedrene har kjempet,
mødrene har grætt,
har den Herre stille lempet,
så vi vant vår rett.

Og i et annet dikt ser han fremover og forkynner:

Og fremtid skal for landet gå,
så visst som Gud det stoler på.

Det skjønneste som Bjørnson har skrevet er kanskje diktet om Arnljot Gelline. Vi hitsetter versene om hvorledes evangeliet blev forkynt for røverne Gautatore og Afrafaste og deres menn:

»Bispen var der blandt skinnklædte menn;
stille de sat eller lå omkring ham;
læren om Jesus fløt fra hans munn
barnlig og stillt.
Dyp var freden, natten klar. —
Kanskje de ikke nemmet hvert ord;
men som en drøm fra barnetiden
demret det langsomt, syn efter syn —
mest som en dør
åpen stod til ukjent hjem. —

»Ja«, sagde Afrafaste tilsist,
kanskje jeg ikke skjønner det riktig.
Men er det så, der lever en mann,
som tar på sig
alt det onde jeg har gjort, —
da vil jeg siden, hvo han enn er,
gi ham mitt liv og min tro til døden.
Kan jeg få lov å begynne på nytt,
som fra idag,
da er det verd å leve og dø!«

Våre døde.

29. oktober: Hans Hansson Indredavik; ug. gardsarbeidar; f. 1898; lungebrand.
2. november: Anders Hansson Vik; g. kårmann; f. 1844; alderdom.
11. november: Arne Iversson Bortneskår; e. kårmann; f. 1843 i Vik; alderdom.
14. november: Jørgen Olsson Isane; g. gbr., f. 1862; hjartekrampe.
20. november: Matias Rasmusson Blålid; g. gbr., f. 1861; kreft.

Sjå — mennesket av kvinna fødd,
det lever kort, av uro mett. Som blom
det sprett og visnar burt, ja lik ein
skugge burt det fer.

Job. 14, 1—2.

Notisar.

Til eit minnesmerke på gravi åt biskop Hognestad er det no sett i gang innsamling. Gåver sender ein til domprost Iversen, Bergen. Eg vonar at det er sume ogso her i prestegjeldet som vil vera med og heidra hans minne på denne måten.

Ved kollekt i Davik 23. november til ferda med »Brand III« kom inn kr. 19.97.

Basarar: I Bortne til heidningmisjonen kr. 110.25. I Aalfot 1. november til heidningmisjonen 182 kr. brutto.

Ofring i Aalfot 4. novbr. til sjømannsmisjonen kr. 25.95.

Ved utlodning av eit lamb til inntekt for indremisjonen ved bibelbod Skorge kom inn kr. 20.90. Det vart vunne av Reidun Haugen. Kr. J. Elvebakke og Bernt Dønsten vitnar at trekkjungi gjekk rett fyre seg.

Til orgel i Davik er vidare kome inn kr. 4.30 ved utlodning av teppe gjeve av Marie Monsen. Ved trekkjungi 7. novbr. vart det vunne av Audun Sigdestad. Signy Daviknes og Kari Slåttelid vitnar at trekkjungi var rett. Teppet kom upp i 35 kr. i alt og eg vil hermed hjarteleg takka Marie Monsen for denne vakre gåva til det gode fyremålet. — Det er tanken å ha basar for orgelet i Davik over nyår.

Gåver elles vert mottekne av basarnemndi: kyrkje-songar Daviknes, P. H. Endal, O. Wiik og R. P. Daviknes. — Til orgelet er no i alt innsamla kr. 7620.97, som står i Davik sparebank.

Landsmålsliturgi vert no innført i Rugsund og Totland. Ved avrøystingi 13. og 20. nov. var det i Totland 97 og i Rugsund 70 som røysta, tilsaman 167. Av desse røysta 141 for landsmål og 26 for riksmål.

Heradstyret har valt H. Indredavik, Alfred Haugland og Ole O. Myklebust til kommunevalde medlemmer av soknerådi. Alfred Haugland er sett til kyrkjekasserar for Rugsund sokn og kyrkjeværje for Rugsund kyrkje, Olai Totland til kyrkjeværje for Totland kapell. Peder H. Endal vert kasserar for lønings- og grunnbyrdefondi i alle tre soknene.

Ekteyigde: 1. nov. i Rugsund Gustav Nygård og Annå Øvrebreg. Stryn. — 3. nov. i Davik Ola Didriksson Isane og Dagny Drageset, Innvik.

Kyrkjeåret. Med fyrste sundag i advent har vi byrja på eit nytt kyrkjeår. Advent tyder «kome». Det er tidi til fyrebuing til å høgtida Jesu kome til oss i joli. Denne Frelsaren si kome er det som tekstene på dei 4 adventsundagar handlar um. 1. sundag høyrer vi um Hans kome til Jerusalem paldesundag, 2. sundag um hans kome til dom på den siste dagen, 3. og 4. sundag um døyparen Johannes som skulde fyrebu hans kome. So kjem då joli, festen til minne um det store under, at Gud vart menneskje til vår frelse. 2. joledag er til minne um St. Stefanus, den fyrste kristne martyr; 3. joledag er frå gamalt apostelen Johannes's dag og 4. joledag var til minne um småborni i Betlehem, dei som Herodes drap. Sundag etter jol har til tekst forteljingi um den gamle Simeon, som fekk sjå Jesus-barnet.

Bjørnson-jubileet har ein høgtida i heile landet i dei siste dagar og serleg då på fødselsdagen, 8. desember. Ein har høgtida minnet um den store dikteren, den store fedrelandsvenen, den urædde stridsmannen for fridom og rettferd, det på so mange måtar hjartegode og hugtakande menneskjet. Alle tenkjer vi med takk på det som Bjørnson har gjeve vårt folk av nasjonale og kulturelle verdiar. Men for kristne er det likevel noko djupt tragisk og sorgtungt over Bjørnsons minne. Ein myrk skugge kviler over det. Det er hans fråfall frå den kristentru som han i sin ungdom og i sin manndoms fyrste tid levde i. Grunnen til at det gjekk so var vel, at hans kristendom var for mykje botna berre i stemningar og følelser; difor var den for veik då den vart sett på prøve.

Gardsnamn i Davik. Hennøy av eit gamalt ord hern: hovudskalle, hjerneskele; ei øy med ei rind fjellhøg, forma som ein hjerneskele. — Skarstein, av gamalnorsk Skarpsteinar, eit turrt, skrint, skarpt fjell. — Berle av gamalnorsk Berdli som skulde vera namnet på Berle-

pollen; heng kannhenda saman med ordet bard = kant. — L i s e t: gamalnorsk Linsetr av plantenamnet lin og setr: bustad.

For 100 år sidan. Konfirmantar i 1832: Hans Hanssen Ytre Davik, Samuel Larsen Huuslied, Christen Christensen Liden, Lars Pedersen Levdal, Ole Pedersen Berstad, Jacob Johannesen Hougs, Anders Andersen Kjøllesdal, Erich Andersen Kjøllesdal, Martines Pedersen Rafnefjeld, Lars Olsen indre Isene, Stephen Torstensen Førde, Anders Abelsen Møklebust, Gunder Andersen Isehoug, Kari Olsdr. Hatlegjerde, Ingri Rasmusdr. Kjøllesdal, Anne Andersdr. Kjøllesdal, Oline Noesdr. Dommesten, Susanne Noesdr. Dommesten, Oline Abrahamsdr. Gilleshammer, Anne Erichsdr. Bugjerde, Anne Hansdr. Ettesdal, Simianne Andersdr. Nave, Mari Monsdr. Sigdestad, Synneve Anthonsdr. Wiig, Brithe Olsdr. Wiig, Synneve Eliasdr. Møklebust, Mette Andersdr. Isehoug, Sara Monsdr. yttre Isene.

Gudstenester:

3. sund. i advent, 11. des.: Rugsund.

4. sund. i advent, 18 des.: Totland.

1. joledag, 25. des.: Davik.

2. joledag, 26. des.: Rugsund.

Nyårsdag, 1. jan.: Aalfot.

Kristi openb.s., 8. jan.: Davik.

Kvittering for kontingent: Aalfot: A. Bruland 3 kr. — Isane: H. Stenslid 2. — Dombestein: I. Haugen 2. — Davik: Simon J. Bakke, Marta Isene, Jonas Askeland 2.50; Ane Bøen, Anders R. Daviknes, Anders Steinset 2; O. Davik 5. — Rugsund: Matias Strømmen, Lars Olsbø 3; Jakob H. Bakke 2. — Leirgulen: Martine O. Lofnes 2; R. Bortneskår 2.50. — Bortne: Anne H. Bortne 2. — Rimstad: J. Runshaug 3; Andreas Aasebø 4. — Maurstad: Ingeborg Nore 3; Nikolai Kroken 4; R. Reksnes 2. — Utanbygd: Marie Loen 2.50. Anonym: J. B. 5.

Hjarteleg takk til alle.

Bispemøtet har vedteke å tilråda at kransepåleggjing i kyrkja ved gravferd vert forbode. Det har lett for å verta missbruk i slike høve, so det gjeld menneskjerære meir enn Guds ære. Kransepåleggjing med tilhøyrande taler passar i regelen best i heimen til den døde.

Hugs på! Barnefødsel skal meldast til soknepresten innan 1 månad etter fødselen. Dødsfall må straks meldast til lensmannen; det er ulovleg å opna grav fyrr det er gjort. Døpsattestar som ein skal ha hjå prestene kostar 1 kr. + porto.